

**Valvontaosasto**  
Tavara- ja liikennevalvonta  
Anna Kallio

4.12.2017

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta

## **HE 100/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

### **Lausunnon antaja**

Tulli/ tulliyhtytarkastaja Anna Kallio, puhelin 040 332 2868; anna.kallio@tulli.fi

### **Lausunto**

Tulli on antanut 10.10.2017 (Dnro H2272/01.02.01/2017) lausunnon otsikossa tarkoitetusta hallituksen esityksestä eduskunnalle alkoholilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Tullilla ei ole lisättävää aiemmin antamaansa lausuntoon. Sosiaali- ja terveysvaliokunta pyytää Tullilta vielä kirjallista asiantuntijalausuntoa siitä, mikä olisi paras tapa varmistaa verojen kerääminen alkoholin tilaamisessa ulkomailta.

### **Alkoholin tilaaminen EU:n ulkopuolelta**

Mikäli alkoholituotteita on tilattu kolmannelta maasta eli yhteisön ulkopuolelta, tilaajan on annettava niistä Tullille tullilmoitus. Tavaroiden maahantuontiprosessi on varsin vahvasti kontrolloitua. Maahantuotua tullaamatonta tavaraa ei saa luovuttaa tullivalvonnasta, ennen kuin tavarasta on tehty asianmukainen tulliselvitys. Tästä seikasta ulkomaanliikenteen kuljettajat ja varastonpitäjät ovat hyvin tietoisia. Vastoin mainittua sääntöä tapahtuva tavarantoimittajien luovuttaminen kuljetusliikkeen tai varastonpitäjän toimesta asiakkaalle tekee näistä itsestään maahantuontiverovelvollisen. Tämä tosiasia osaltaan varmistaa sen, että valtavat määrät tavaraa voidaan tulliselvittää maahan kuljetusyksiköitä pääosin avaamatta. Tavaraa hallussaan pitävät kiinnittävätkin Tullin käsityksen mukaan erityistä huomiota siihen, että korkeasti verotetut tuotteet ovat tulliselvitetyt ennekuin antavat niiden hallinnan eteenpäin.

Milloin Verohallinto lainsäädännön mukaan kantaa maahantuodun tavarantoimittajan valmisteveron ja/tai arvonlisäveron, tavarantoimittajan voi luovuttaa asiakkaalle tullituksen jälkeen. Tulli toimittaa kaikista tehdyistä tullitarkastuksista Verohallinnolle raportit, jotta Verohallinto voi seurata myöhemmin tapahtuvaa kannettaviensa verojen asianmukaista ilmoittamista ja maksamista.

Muiden kuin em. Verohallinnon verotusasiakkaiden osalta Tulli toimittaa mainittujen verolajien maahantuontiverotuksen tullin kannon lisäksi.

Postilähetysinä kolmansista maista saapuvat tavaralähetykset käyvät läpi Tullin kontrollitoimet ulkomaanpostin tiloissa. Jos tavarantoimittajan siellä todetaan edellyttävän tullilmoituksen antamista, sitä ei lähetetä eteenpäin ennekuin asianmukaiset tullimuodollisuudet on hoidettu.

Kuten edellä on esitetty yhteisön ulkopuolelta tulevien alkoholilähetysten tuleminen verokontrollin ja verotuksen piiriin on jo nykyisellään varmistettu hyvin kattavasti. 1.1.2017 valmisteverotuksen kanto siirtyi hallitusohjelman mukaisesti Tullista Verohallinnolle, mutta Tulli vastaa edelleen maahantuotavien valmisteveronalaisten tuotteiden verotuksesta tietyissä valmisteverotuslain 3 §:n 1 momentissa

**Valvontaosasto**

4.12.2017

Tavara- ja liikennevalvonta  
Anna Kallio

tarkoitetuissa tapauksissa sekä verovalvonnasta ja rikostutkinnasta. 1.1.2018 myös Tullin tehtäväksi säädetty tavaroiden maahantuonnin arvonlisäverotus siirretään hallitusohjelman mukaisesti Verohallinnon tehtäväksi siltä osin kuin kyse on arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkittyjen yritysten tekemistä tuonneista. Tulli valvoo edelleen kuitenkin tältäkin osin arvonlisäveron oikeellisuutta tulliselvitykseen liittyvän valvonnan yhteydessä ja vastaa rikostutkinnasta.

Koska toimivalta on arvonlisä- ja valmisteveron kannon osalta jaettu Tullin ja Verohallinnon välillä, on viranomaisyhteistyö ja tietojen vaihto ensiarvoisen tärkeää mm. ulkomailta tilatun alkoholin verojen kantamisen turvaamiseksi.

**Alkoholin tilaaminen toisesta jäsenmaasta**

Tulli ei kerää veroja EU:n sisäkaupassa hankituista ja maahantuoduista alkoholituotteista, mutta vastaa verovalvonnasta. Verotuksen toimittaa Verohallinto.

Tulli toimittaa verovalvonnassa havaituista toisesta jäsenmaasta tilatuista alkoholilähetyksistä tiedot Verohallinnolle veroharkintaa varten valmisteverotuslain (182/2010) 4 a §:n mukaisesti. Verosäännösten mukaan sekä valmisteverotuslain 79 §:ssä tarkoitettu etämyynti että 74 §:ssä tarkoitettu yksityishenkilön hankinnat eli ns. etäosto on laillista, kun valmisteveroista huolehditaan asianmukaisesti. Tulli ei voi tunnistaa alkoholipakkauksesta ja lähetysten mukana kulkevista asiakirjoista, onko kyse etämyynnistä vai -ostosta, joten Verohallinto arvioi kummasta on kyse verovelvollisen määrittämiseksi.

Alkoholin verkkokaupassa ei useinkaan huolehdita asianmukaisesti valmiste- ja arvonlisäveron maksusta ja muista veromuodollisuuksista Suomeen. Jos tuotteista annettaisiin valmisteverotuslain 74 tai 80 §:ssä vaadittu ilmoitus ja vakuus valmisteverojen maksamisesta, helpottaisi verovalvontaa se, että Tulli pystyisi varmistamaan edellä mainittujen edellytysten täyttymisen teknisen käyttöyhteyden avulla Verohallinnon tietojärjestelmistä.

**Vastaus valiokunnan kysymykseen siitä, mikä olisi paras tapa varmistaa verojen kerääminen alkoholin tilaamisessa ulkomailta.**

Edellä lausutun mukaisesti verojen kerääminen on jo nykyisellään varmistettu kattavasti silloin, kun kyse on alkoholin tilaamisesta Euroopan unionin ulkopuolisesta maasta.

Alkoholijuomia toisesta Euroopan unionin jäsenmaasta tilaavien yksityistahojen osalta Tullin näkemyksen mukaan paras tapa varmistaa verojen kerääminen olisi se, että tällaisen maahantuonnin edellytykseksi säädettäisiin valmisteverovelvoitteiden tuleminen asianmukaisesti hoidetuksi. Tämän mukaisesti sekä juomien myynti ulkomailta Suomeen, että niiden tilaaminen ja maahantuonti olisi sallittua, jos joko myyjä tai ostaja-maahantuojia olisi huolehtinut juomien tulemisesta verotustoimenpiteiden kohteiksi. Maahantuonnin edellytykset eivät siis riippuisi siitä, kumpi taho – ostaja vai myyjä – olisi verovelvollinen Suomen kantamista valmisteveroista. Yllä esitetyin tavoin Tulli pelkästään varmistaisi teknisen käyttöyhteyden avulla Verohallinnon tietojärjestelmistä, onko velvoitteista huolehdittu asianmukaisesti.

Säädettäessä alkoholijuomien maahantuonnin edellytyksistä yllä ehdotetulla tavalla, välttyttäisiin maahantuontitilanteiden yhteydessä ilmeisesti kokonaan käsittelemästä kysymystä siitä, kumpi kaupan osapuoli on verovelvollinen taikka muutoin vastuussa verotukseen liittyvien velvoitteiden suorittamisesta. Ostajan oman edun mukaistahan olisi varmistaa, onko myyjätaho hoitanut veroihin liittyvät velvoitteensa. Jollei näin ole, olisi hänen itsensä huolehdittava velvoitteiden täyttämisestä, jotta hänellä olisi oikeus tilaamiensa ja mahdollisesti maksamiensakin juomien maahantuontiin.

Tulli ei näe yllä esitetyn ehdotuksensa olevan EU –säännösten vastainen, sillä jäsenmaiden välisen vapaan kaupan esteenä ei voida pitää sitä, että kaupankäynnissä noudatetaan valmisteverodirektiivin perustuvia ja sen sallimia velvoitteita.

Alaikäisten mahdollisuuksiin hankkia alkoholijuomia ulkomailta voidaan nykyistä paremmin puuttua lakiin ehdotetun alaikäisten uuden maahantuontikiellon – jonka noudattamista Tulli valvoisi - perusteella. Siten tulee osaltaan huolehdittua siitäkin, että alaikäiset eivät saisi hankittua alkoholijuomaa tilaamalla sitä ulkomaisilta myyjiltä. Tällöin ei liene tarvetta kieltää ulkomaisen myyjän toimintaa silläkään perusteella, että he eivät voi aina selvittää tilaajan ikää.

**Valvontaosasto**

4.12.2017

Tavara- ja liikennevalvonta  
Anna Kallio

Yllä esitetty ehdotus saattaa edellyttää joidenkin siihen mahdollisesti liittyvien muidenkin kuin valmisteverosäännösten tarkistamista. On esimerkiksi selvitettävä, miten ostaja –tilaaja saa varmistettua myyjä –toimittajan velvoitteiden suorittamisen Verohallinnolta. Lisäksi tulisi säädösten avulla ratkaista, voidaanko kyseiset verotukseen liittyvät velvoitteet sallia hoidettavaksi vielä maahantuonnin jälkeenkin. Tällä kysymyksellä on merkitystä paitsi tavaraerän mahdolliseen säilyttämiskustannusten jakautumiseen maahantuonnin toteamisen ja myöhemmän veroprosessiin ilmoittamisen välisenä aikana, myös siihen, onko tilaaja syylistynyt alkoholijuoman luvattomaan maahantuontiin, jos ilmoitusta tms. ei ole tehty ennen maahantuontia vaan vasta sen jälkeen.

Tulli on valmis tukemaan ja myötävaikuttamaan yllä mainittujen ja mahdollisten muiden ehdotukseen liittyvien ongelmien ratkaisemisessa.

Jakelu Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta (sähköisesti StV@eduskunta.fi)

Tiedoksi Tullin ja valvontaosaston johtoryhmä